

“Ο Επίσκοπος”

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου](#)

Την Κυριακή ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος άρχισε τα κηρύγματα τα οποία στα 26 χρόνια της Επισκοπικής του διακονίας διαβάζονται σε όλους τους Ναούς της Μητροπόλεως κατά τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Για τη φετινή χρονιά ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης αποφάσισε τα κηρύγματα αυτά να αναφέρονται στο εκκλησιαστικό πολίτευμα αναλύοντας ποιοι αποτελούν μέλη αυτού του εκκλησιαστικού πολιτεύματος και όπως αναφέρει αυτό το κάνει “ώστε νά ξέρουμε «πώς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεισθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καί ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Α΄ Τιμ. γ΄, 15).”

Το πρώτο κήρυγμα για το καλοκαίρι τιτλοφορείται “Ο Επίσκοπος”.

Παρακολουθήστε:

Διαβάστε το κήρυγμά του:

Θά αρχίσω μέ τόν Ἐπίσκοπο, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ βάση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος, ὡς διάδοχος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό Σῶμα Χριστοῦ καί ὁ Χριστός εἶναι ἡ κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, κατά τήν διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, πού ἀνευρίσκεται στίς ἐπιστολές του. Ἔτσι, ὁ Ἐπίσκοπος δέν εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος ἢ ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ ἐπί τῆς γῆς, ὡσάν ὁ Χριστός νά ἐγκατέλειψε τήν Ἐκκλησία Του καί νά ζῆ στούς οὐρανοῦς, καί γι' αὐτό ἄφησε τήν διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας στούς Ἐπισκόπους• ὁ Ἐπίσκοπος δέν εἶναι βικάριος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά εἶναι ἡ μυστηριακή παρουσία τοῦ Χριστοῦ στήν Ἐκκλησία. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὁ Χριστός, ἡ κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας διευθύνει τήν Ἐκκλησία διά τῶν Ἐπισκόπων.

Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός εἶπε στούς ἁγίους Ἀποστόλους Του: «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καί ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμέ ἀθετεῖ• ὁ δέ ἐμέ ἀθετῶν ἀθετεῖ τόν ἀποστείλαντά με» (Λουκ. ι',16). Αὐτό ἰσχύει καί γιά τούς Ἐπισκόπους, οἱ ὁποῖοι εἶναι διάδοχοι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος πρέπει νά θεωρῆ ὅτι εἶναι διάκονος τοῦ Χριστοῦ καί ὅτι πρέπει νά ἐκφράζη ὅλη τήν διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, νά ζῆ στήν Ἐκκλησία ὡς συνεχιστής τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἔχοντας τήν ἀποστολική παράδοση, ὡς ζωή καί διδασκαλία, καί τήν ἀποστολική διαδοχή ὡς διάδοχος τῶν Ἀποστόλων μέ σειρά χειροτονιῶν καί χάρισμα ὀρθοδόξου διδασκαλίας.

Αὐτός εἶναι ὁ λόγος γιά τόν ὁποῖο σέ κάθε θεία Λειτουργία οἱ Πρεσβύτεροι μνημονεύουν τόν Ἐπίσκοπό τους ἀμέσως μετά τήν μεταβολή τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου σέ Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ: «Ἐν πρώτοις μνήσθητι Κύριε τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (μνημονεύει τό ὄνομα) ὄν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καί ὀρθοτομοῦντα τόν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας». Εὐχεται, δηλαδή, στόν Θεό νά διατηρῆ τόν Ἐπίσκοπό του μέ ὑγεία σωματική, νά μακροημερεύη καί νά ὀρθοτομῆ τόν λόγο τῆς ἀληθείας τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ λέξη ἐπίσκοπος στήν ἀρχαία ἐποχή ἀποδιδόταν στόν παρατηρητή καί ἐπιθεωρητή, ἀφοῦ προέρχεται ἀπό τό ρῆμα ἐπισκοπῶ πού ἐρμηνεύεται ὅτι εἶναι ἐπί τόν σκοπό, σέ μιά ὑψηλότερη θέση καί παρακολουθεῖ. Στήν γλώσσα τῆς Καινῆς Διαθήκης δηλώνει τόν Κληρικό ἐκεῖνον πού τίθεται σέ ὑψηλό βαθμό γιά νά παρατηρῆ, νά διδάσκη, νά καθοδηγῆ ἕνα συγκεκριμένο λογικό ποίμνιο, σύμφωνα μέ

τήν διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ καί τήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ πρῶτοι Ἐπίσκοποι πού εἶναι γνωστοί στήν Ἐκκλησία εἶναι ὁ Τιμόθεος καί ὁ Τίτος, τούς ὁποίους ἔθεσε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στήν Ἔφεσο καί τήν Κρήτη ἀντίστοιχα γιά νά ποιμαίνουν τίς συγκεκριμένες τοπικές Ἐκκλησίες. Εἶναι δέ γνωστές οἱ ποιμαντικές Ἐπιστολές τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στόν Τιμόθεο καί τόν Τίτο, στίς ὁποῖες παρουσιάζονται ὅλες οἱ προϋποθέσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ καί τά καθήκοντά τους ἔναντι τοῦ Θεοῦ καί τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ Ἀποστολικός Πατέρας ἅγιος Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας ὁμιλώντας γιά τόν ἅγιο Πολύκαρπο, Ἐπίσκοπο Σμύρνης τόν ἀποκαλεῖ «ἀξιόθεον Ἐπίσκοπον», καί σέ ἄλλη Ἐπιστολή του γράφει ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι «τύπος τοῦ Πατρός» καί προκαθήμενος στήν Ἐκκλησία «εἰς τύπον Θεοῦ». Στήν Ἀποκάλυψη τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου οἱ Ἐπίσκοποι καλοῦνται Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, γιατί ἀσκοῦν τό ἔργο τῶν ἀγγέλων, δηλαδή δοξάζουν τόν Θεό, διαλαλοῦν τόν λόγο τοῦ Θεοῦ καί διακονοῦν τούς Χριστιανούς.

Μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου, προκειμένου νά ὑπάρχη ἐνότητα μεταξύ τῶν Ἐπισκόπων καί τῶν Ἐκκλησιῶν, οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας στίς Τοπικές καί Οἰκουμενικές Συνόδους καθόρισαν τόν τρόπο τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι, ἡ Πρώτη (Α΄) Οἰκουμενική Σύνοδος εἰσήγαγε τό Μητροπολιτικό σύστημα διοικήσεως, ὅποτε οἱ Ἐπίσκοποι τῆς ἔδρας τῆς Μητροπόλεως ὀνομάσθηκαν Μητροπολίτες, καί στήν συνέχεια οἱ ἐπόμενες Οἰκουμενικές Σύνοδοι καθόρισαν τό ἐξαρχικό καί πατριαρχικό σύστημα διοικήσεως, ὅποτε οἱ συγκεκριμένοι Ἐπίσκοποι ὀνομάσθηκαν Ἐξάρχοι καί Πατριάρχες. Ἔτσι, ὑπάρχει τό λεγόμενο συνοδικό καί ἱεραρχικό σύστημα διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, τό ὁποῖο κατοχυρώθηκε ἀπό τίς Οἰκουμενικές Συνόδους διά τῶν ἱερῶν κανόνων καί γι' αὐτό πρέπει νά τό σεβόμαστε, ὅπως σεβόμαστε καί τούς ὄρους πού θέσπισαν οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι.

Οἱ ἱεροί κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καθόρισαν τόν τρόπο τῆς ἐκλογῆς καί τῆς χειροτονίας τῶν Ἐπισκόπων, τῶν Μητροπολιτῶν καί τῶν Πατριαρχῶν, καθώς ἐπίσης καθόρισαν καί τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο θά λειτουργοῦν καί θά διοικοῦν τίς Ἐπαρχίες τους. Αὐτό συγκεκριμενοποιεῖται σέ δύο βασικές θεολογικές ἀρχές, δηλαδή στό «δίκαιον τῶν χειροτονιῶν» καί τό «δίκαιον τῶν κρίσεων». Αὐτό δηλώνει τόν τρόπο πού ἐκλέγονται καί χειροτονοῦνται οἱ Ἐπίσκοποι καί τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖον κρίνονται γιά δογματικά καί κανονικά παραπτώματα. Πάντως, αὐτοί πού ἐκλέγουν-χειροτονοῦν, αὐτοί καί κρίνουν τούς χειροτονημένους.

Ἔνας βασικός ἐκκλησιαστικός κανόνας εἶναι ὅτι σέ κάθε Ἐπισκοπή εἶναι ἕνας Ἐπίσκοπος, σέ κάθε Μητρόπολη ἕνας Μητροπολίτης καί σέ κάθε Αὐτοκέφαλη

Ἐκκλησία εἶναι ἕνας ὁ Πρῶτος. Αὐτό γίνεται γιατί, ὅπως εἶπαμε πῶς πάνω, μία εἶναι ἡ κεφαλή κάθε τοπικῆς Ἐκκλησίας, ὁ Χριστός, ἀφοῦ κάθε τοπική Ἐκκλησία εἶναι ἐν σμικρογραφίᾳ ὁλόκληρη ἡ Ἐκκλησία.

Ἐπειτα ἀπό τὰ ἀνωτέρω φαίνεται ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος ἔχει καθήκοντα ἔναντι τοῦ Χριστοῦ καί τῶν Χριστιανῶν, ἀλλά καί οἱ Χριστιανοί ὀφείλουν νά ἀποδέχωνται καί νά τιμοῦν τόν Ἐπίσκοπό τους. Ἄν ὑπάρχουν δυσαρμονίες μεταξύ τοῦ Ἐπισκόπου καί τῶν Χριστιανῶν, αὐτές ἐπιλύονται ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο.

Φυσικά, ἐννοεῖται ὅτι καί ὁ κάθε Ἐπίσκοπος δέν εἶναι «αὐτοδέσποτος», ἀλλά εἶναι Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία διοικεῖται συνοδικῶς, γι' αὐτό ὀφείλει ὑπακοή στόν Συνοδικό θεσμό τῆς Ἐκκλησίας, τήν Ἱερά Σύνοδο, τῆς ὁποίας Πρόεδρος εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἢ ὁ Πατριάρχης. Ἔτσι, ὅπως ὁ Πρεσβύτερος, ὅταν λειτουργῇ, μνημονεύει τόν Ἐπίσκοπό του, καί ὁ Ἐπίσκοπος ὅταν λειτουργῇ, μνημονεύει τήν Ἱερά Σύνοδό του ἢ τόν Πρόεδρό της. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι Ἐκκλησία τάξεως καί ὄχι ἀταξίας.

Ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου

Ἱερόθεος